

KAVIAAR

Klucht in één bedrijf

door

P. GERDAS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **P. GERDAS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **KAVIAAR** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **5** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

MEVROUW GRONDSMA

FREULE VAN HEPSCHEUTEN.

MEVROUW BARBUSSE

LEENTJE MARITSA, dienstbode.

VROUW GRIBUS, krantenbezorgster.

EERSTE TONEEL

Leentje

Leentje, wit mutsje, wit schortje, plumeau onder de arm, staat aan de deur en luistert met open mond; men hoort van achter het toneel even de stemmen van mevrouw Groncisma en mevrouw Barbusse, waaruit men meermaals het woord “karibaar” verstaat. Leentje moet een goede mimiek hebben; van haar gezicht leest men de spanning, opgetogenheid, kortom alle gewaarwordingen. Daartussen overeenkomstige uitroepen.

LEENTJE: Ah!... Oh!... Oh!... Hihi!... 't Smaakt dus lekker!... Kaviaar, ja!... Oh! Dat is wat voor Leentje!... Kaviaar!...

TWEEDE TONEEL

Leentje - Vrouw Gribus

Gribus, volkswrouw, werkschort voor, met een pak couranten onder de arm, komt binnen, werpt een courant op tafel, bemerkt dan de niets vermoedende Leentje, die intussen voortgaat met haar uitroepen.

GRIBUS: Zo, zo... Kijk me dat eens aan Leentje aan het sleutelgat. Zo'n nieuwsgierige bliksem!... Ongehoord! (*Leentje giechelt*) Verdikkie! 't Schijnt interessant te zijn!... Wat zou er aan de hand zijn?... (*Onrustig*) Nieuwsgierig ben ik niet, nooit geweest... maar... ik zou toch ook wel eens willen weten... (*Sluipt achter Leentje en luistert eveneens aan de deur; plotseling draait Leentje zich om en bemerkt vrouw Gribus*)

LEENTJE: Ah! Vrouw Gribus!

GRIBUS: (*snibbig*) Ja... vrouw Gribus!

LEENTJE: Je hebt geluisterd?

GRIBUS: Jij niet?

LEENTJE: Nee!

GRIBUS: We hebben allebei uit 't zelfde vaatje gesnoept, ik zou dus maar niks zeggen... Hier is de courant met het vervolg. Vandaag krijgen ze elkaar eindelijk!... En vertel nou 'ns, wat is daar voor bijzonders achter de deur

LEENTJE: (*hier en daar wat afstoffend, terwijl vrouw Gribus met veel kabaal in haar schort haar neus snuit*) O, we hebben bezoek! Mevrouw Barbusse!

GRIBUS: Zo?! Die van 't circus, die vandaag in de courant zoveel spektakel maakt

LEENTJE: Ja, d'r man is directeur! Zij zelf is hier nog geboren! Nog een ouwe schoolvriendin van mijn mevrouw, een verschrikkelijk mens... Loopt de hele dag met de zweep rond!

GRIBUS: Ik ken dat soort, dat altijd met de zweep rondloopt! 'n Grof soortje, hoor!...Maar wat was je daar aan 't afluisteren? Waarover hadden ze het?

LEENTJE: Over Kaviaar!

GRIBUS: Kaviaar?... Dat kan ik geloven!... Dat is net wat voor die lekkerbekken!... Ons soort heeft nauwelijks geld genoeg voor 'n gemarineerde haring!

LEENTJE: Zeg, vrouw Gribus... kaviaar, is dat wat goeds?

LEENTJE: Is... is kaviaar dan erg duur?

GRIBUS: Verschrikkelijk erg duur zelfs!... *(Voor zich)* Wacht, die zal ik er even tussen nemen! *(Luid)* Maar daarvoor is kaviaar ook het fijnste en kostelijkste eten, dat er bestaat! *(Gewichtig met opgeheven vinger)*

LEENTJE *(in spanning en met levendige gebaren luisterend)* Oh... oh... ja?!

GRIBUS: *(met listig knipoogje)* Wie kaviaar eet, wordt zo mooi als een sprookjesprinses!

LEENTJE: Gossie!...

GRIBUS: Wie kaviaar eet, wordt minstens 100 jaar... en elk jaar wordt hij jonger en mooier!

LEENTJE: Oh... oh! Verbazend!

GRIBUS: Wie kaviaar eet, wordt zo geleerd, dat alle professors en dokters met hun mond vol tanden staan.

LEENTJE: Allemachies!

GRIBUS: Wie kaviaar eet, wordt zo rijk, dat hij zijn goud niet in één zak dragen kan.

LEENTJE: Ach, ach, ach!

GRIBUS: Wie kaviaar eet, wordt zo sterk, dat hij een leeuw net als een vlo tussen zijn nagels fijn knippen kan. Die wordt zo muzikaal, dat ie de hoge C gemakkelijk kan zingen.

LEENTJE: *(een en al verbazing)* Goeie genade, is dat wat!

GRIBUS: En dan nog: Wie kaviaar eet krijgt een koning tot man!

LEENTJE: *(beslist, ernstig)* Neen!... Neen!... Een koning wil ik niet! Ik blijf trouw aan mijn geliefde.

GRIBUS: *(lachend)* Dat moet jij weten! Maar nu ga ik,... heb hier al lang genoeg gekwebbeld *(Wil af)*

LEENTJE: (*houdt haar terug*) Wacht nog even, vrouw Gribus!... Nog een ding!... Hoe moet je kaviaar eten?

GRIBUS: (*in de deur*) O, dat smeert men gewoon op brood,... net als dikke honing! Gesnopen?

LEENTJE: Ja, ja, en wel bedankt! (*Vrouw Gribus af*)

DERDE TONEEL

Leentje

LEENTJE: (*springt uitgelaten heen en weer*) Gossie, is dat even fijn!... Zoeken zal ik net zo lang, tot ik kaviaar gevonden heb!... En dan, dan begint 't fijne pas! Dan word ik mooi! Honderd jaar!... Geleerd!... Rijk!... Sterk!... Muzikaal!... (*Luistert plotseling scherp*) Daar komen ze! (*Snel af*)

VIERDE TONEEL

Mevrouw Grondsma - Mevrouw Barbusse

Grondsma eenvoudig gekleed; Barbusse opgetakeld met fantastische hoed, grote, bonte halsdoek, valse, dikke briljanten, enz. Ze neemt grote, krachtige stappen en houdt ervan een theatrale houding aan te nemen; harde, krakende stem; laat vooral de « r » goed rollen. In de hand een rijzweep.

BARBUSSE: Ik wil je echter onder geen voorwaarde tot last zijn, Mia, liever wil ik dan...

GRONDSMA: Geen denken aan, Antje! Je weet niet half, hoe lief ik 't van je vind, dat je gekomen bent!

BARBUSSE: In mijn voorstellingen kom je natuurlijk voor niks binnen. En nog wel op de beste rang!

GRONDSMA: (*glimlachend*) Ook zonder dat ben je van harte welkom. We kunnen heerlijke herinneringen ophalen uit onze schooltijd, nietwaar?

BARBUSSE: (*jeukt op haar rug*) Allemachies! Die verduivelde vlooiën!

GRONDSMA: (*ontzet*) Vlooiën?

BARBUSSE: Ja, dat komt van die nieuwe Braziliaanse aap, die ik voor mijn circus gekocht heb. Dat dier is namelijk nog niet geheel ontluïsd!

GRONDSMA: (*huiverend*) Brrr! Ontluïsd!

BARBUSSE: Och, zoiets komt bij ons dagelijks voor... maar om op ons gesprek terug te komen: karibaar is dus het puikste baardgroeimiddel dat er op de wereld bestaat.

GRONDSMA: Ik heb er geen verstand van, maar ik wil het graag geloven, hoor...

BARBUSSE: *(een doos tonend en deze op tafel plaatsend)* Ik ben er zeker van, anders had ik deze doos niet voor mijn man meegebracht.

GRONDSMA: Als je man het nu maar gebruiken wil!

BARBUSSE: Wat,... mijn Alex? Dat zou ik geloven! *(Pareert met de zweep)* Wat IK wil, dat wil hij ook. Op dat punt zijn we één hart en één ziel!... Denk je eens in, Mia, een circusdirecteur zonder snor en zonder baard! Daar heeft zelfs de kleinste staljongen geen respect voor.

GRONDSMA: *(glimlachend)* Mannen zijn anders lang niet altijd zo gewillig, Antje!

BARBUSSE: Och kom, je moet ze weten aan te pakken! Mijn kereltje zou ik dergelijke streken gauw afleren. Daarvoor versta ik de hogere dressuur te goed!!

GRONDSMA: *(lachend)* Op school had je er ook al verstand van...

BARBUSSE: Weet je nog, hoe ik de poedel van onze schoolmeester dresseerde?

GRONDSMA: Of ik dat weet! Zelfs de huissleutel moest hij apporteren!

BARBUSSE: *(lachend)* Zie je?... Datzelfde heb ik ook mijn man bijgebracht! Die apporteert ook de huissleutel. En hoe!

GRONDSMA: *(hartelijk lachend)* Je bent toch onverbeterlijk!...

BARBUSSE: *(klapt, enige malen met de zweep)* Hier! Dit is mijn dressuur!

GRONDSMA: Ik ben blij, dat ik je man niet ben... Maar nu wil je toch eerst wel een kopje koffie drinken, nietwaar?

BARBUSSE: Wat?... Koffie? Een circusvrouw en koffie? Nee, koffie verdraag ik niet, maar als je cognac hebt... dan hou ik me aanbevolen!

GRONDSMA: *(voor zich)* Ontzettend!... *(belt)* Nu als je werkelijk geen koffie wilt...

BARBUSSE: Dat is goed genoeg voor koffiekleppen en koffiekransjes, maar niet voor ons soort.

VIJFDE TONEEL

vorigen – Leentje

LEENTJE: *(blijft in de deur staan, met dom grijnzen en gespreide vingers)* Ja, mevrouw?

GRONDSMA: *(tot Barbusse)* Dusse... cognac.

BARBUSSE: Maar natuurlijk?

GRONDSMA: *(tot Leentje)* Haal dan even de cognac! *(Zoekt op het buffet naar een glaasje)*

LEENTJE: *(lacht)* He-he-he,... cognac!

BARBUSSE: Wat is daarom te lachen?

LEENTJE: Mijn Koos drinkt ook graag zoiets!

BARBUSSE: Zo, zo!... Een lieve jongen, die Koos?

LEENTJE: Dat zou ik geloven: ik mag altijd mee, als we wandelen gaan.

BARBUSSE: Ha ha, da's interessant... En hoe heet je wel, mijn parel?

LEENTJE: Nog altijd Leentje!

BARBUSSE: En van je achternaam?

LEENTJE: Leentje Maritsa!

BARBUSSE: Maritsa? Allemachies, dat is een fameuze circusnaam!... Zo zal ik in de toekomst mijn Poolse pony noemen. Zeg, hoe kom je eigenlijk aan zo'n interessante naam?

LEENTJE: Weet ik niet!... M'n vader heet ook zo!

BARBUSSE: *(schiet in 'n lach)* Zo!... En nu, Leentje, kwartdraai... rechtsom! *(Leentje maakt een stramme beweging)* Wat moest je nu doen?

LEENTJE: Een cognacborrel halen voor mevrouw Barbusse van 't circus!

BARBUSSE: Marsch dan!... Een, twee..., een, twee links, rechts! *(Leentje marcheert op komische wijze af. Barbusse laat zich lachend in een stoel vallen)*

ZESDE TONEEL

de vorigen - zonder Leentje

BARBUSSE: Die parel van jou is nog niet zo dom als ze er uit ziet!

GRONDSMA: *(een glaasje uitvegend)* Leentje is een goed kind en doet 'r best... alleen is ze wat snoeplustig aangelegd.

BARBUSSE: Nu, dat zou ik er gauw uit hebben!... Maar... heb je gezien, hoe ze dadelijk op mijn commando reageerde? Een, twee,... links, rechts!

GRONDSMA: *(lachend)* Aan jou is een sergeantmajoor verloren gegaan!

BARBUSSE: *(staat op en loopt heen en weer)* Dressuur! Anders niets! Dat is het hele geheim. Ik doe alles met m'n ogen. M'n ogen hypnotiseren iedereen! Geloof je dat?

GRONDSMA: Ik heb geen verstand van die dingen.

BARBUSSE: Geen mens kan mijn blik weerstaan. Alles bedwing ik daarmee! Elke hond, elke aap, elke leeuw heb ik in mijn macht, zelfs... mijn arme Alex!

GRONDSMA: *(lachend)* Zeer goed!

BARBUSSE: Die moet ook voor mijn blik buigen!

GRONDSMA: En zijn jullie dan gelukkig?

BARBUSSE: Ik zou 't hem niet aanraden ongelukkig te zijn!... Maar werkelijk, die is de meest tevredene man van de wereld... Jammer alleen, dat zijn baard en zijn snor niet willen groeien.

GRONDSMA: *(lachend)* En die ga je hem nu netjes in blik thuis bezorgen!

BARBUSSE: *(Grondsma de doos reikend)* Juist, en dit middel moet werkelijk phaenominaal werken.

GRONDSMA: *(bezieet de doos en leest)* Karibaar!

BARBUSSE: Een klein beetje is voldoende om in een half uur vijf centimeter baard te laten groeien!

GRONDSMA: *(plaatst verschrikt de doos op tafel en veegt de handen aan een doek af)* Werkt dat goedje zó sterk?

BARBUSSE: *(lachend)* Als je eens proberen wilt?

GRONDSMA: Ik zou je hartelijk danken!... *(Ziet met ontzetting, dat Barbusse een pijp wil aansteken)* Maar, Antje, wat betekent dat nu?

BARBUSSE: Een pijpje roken, als je er niets op tegen hebt! Dat ben ik zo gewend!

GRONDSMA: Een pijp?

BARBUSSE: Ja, da's tegenwoordig veel goedkoper dan sigaretten. En zonder tabak kan ik niet leven.

GRONDSMA: Doe dat niet... tenminste hier niet... ik verzoek het je...

BARBUSSE: *(verbaasd)* Nu, als je er wat op tegen hebt! *(Steekt de pijp weer weg)* Waarom eigenlijk? Zijn je vliegen zo teergevoelig?

GRONDSMA: Vandaag komt freule van Hepscheuten mij met een bezoek vereren... en wat zou die wel zeggen als het bij mij naar tabak rook!

BARBUSSE: Freule van Hepscheuten? Dat is zeker zo'n aristocratische windmachine?

GRONDSMA: Een zeer voorname dame is dat!

ZEVENDE TONEEL

vorigen - Leentje

LEENTJE: *(brengt cognac b.v. koude thee en een groot drinkglas)* Hier zijn de spullen!

GRONDSMA: Maar Leentje!... Kindje! bij cognac hoort toch geen bierglas! Hoe kan je zo dom zijn! (*Mevrouw Grondsma wil het glas wegnemen, doch Barbusse weert af*)

BARBUSSE: Ach kom, zo drink ik het altijd.

GRONDSMA: (*terwijl Barbusse zich het grote glas vol inschenkt*) Ach lieve hemel!

BARBUSSE: Proost! Daar ga je! (*Drinkt in een teug de helft*)

LEENTJE (*grijnzend*) Zo doet mijn Koos ook altijd!

GRONDSMA: (*boos tot Leentje*) Leentje! Zijn dat nu manieren!? Wanneer zal je dat eens afleren... Wrijf de stoelen nog vlug wat af en bemoei je verder niet met het gesprokene, begrepen?

LEENTJE: (*begint met wrijven*) Zeker, mevrouw! Natuurlijk, mevrouw! (*Onder het wrijven spits Leentje echter de oren, en laat door bedekte mimiek haar medeleven met het gesprokene tot uiting komen*)

BARBUSSE: (*smakt nog na*) Dat is een fijne borrel, zeg! Die kan je zelfs je vriendin, die freule van Hepscheuten, voorzetten!

GRONDSMA: Misschien wel! Maar zeker niet uit zo'n drinkglas! Dat is niet fijn!

BARBUSSE: Ik zou niet weten, waarom! Of ik dozijn van die vingerhoedjes achterover wip of een zo'n glas vol, da's toch toute-même-dezelfde-chose! Als praktische vrouw dweep ik voor het eenvoudige!

GRONDSMA: (*lachend*) Je bent toch een origineel, Antje... Maar laten we nu over wat anders praten.

BARBUSSE: (*haar nagels schoon peuterend*) Nu, begin maar!

GRONDSMA: Om op ons vorig thema terug te komen: Waarom noemen ze dat middel eigenlijk «Ka- ribaar»?

LEENTJE: (*voor zich*) Ah! Nu komt het! Kaviaar!

BARBUSSE: Dat komt van «Kariben»! Die moeten het middel namelijk ontdekt hebben.

GRONDSMA: (*verbaasd*) Kariben? Wat zijn dat voor mensen'?

BARBUSSE: Dat zijn Indianen.

GRONDSMA: Indianen?

LEENTJE: (*de handen tezamen slaand. Luid*) Indianen?

GRONDSMA: (*tot Leentje*) Leentje, ik waarschuw je nu voor 't laatst!

BARBUSSE: Dat zijn overigens zeer nette kerels. Stijve, blauwzwarte haren,... kromme neus,..., kromme benen,...

LEENTJE: (*voor zich*) Net als mijn Koos!

BARBUSSE: ...Meest allen nog heidenen en zelfs menseneters!

LEENTJE: (a.b.) Verschrikkelijk!

GRONDSMA: En daar groeit die wonderbare. Karibaar?

BARBUSSE: «Bursera semiruba» zegt de bontanicus. Kostelijk als balsem, aangenaam als honing! (*Houdt Grondsma plotseling, de doos onder de neus*) En ruiken dat het doet. Heerlijk gewoonweg!

GRONDSMA: (*ontzet terugwijkend*) Asjeblief, niet zo dichtbij met dat goedje Het zal wel duur zijn, denk ik?

BARBUSSE: Alles wat kostbaar is, is duur! Dat goedje bezit een wondere kracht. Wie het gebruikt wordt zo schoon als een prins uit het sprookje, met een baard van een meter!

LEENTJE: (*uit haar rol vallend, zich levendig in het gesprek mengend*) O, dat heeft vrouw Gribus ook gezegd!... Wordt zo schoon als een sprookjesprins, heeft ze gezegd...

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto